

מדינת ישראל

ועדות המשמעת – משרד הבריאות בירושלים



תיק בד"מ 1/2/25

29 באפריל, 2026

ועדה לפי סעיף 56 לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], תשמ"א – 1981

בפני חברי הועדה:

עו"ד רעות שגיב גרטלר	- יו"ר הועדה
מגר' אתי טלי שטרן	- חברת ועדה
מגר' חגי שור	- חבר ועדה

התובע: המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות

באמצעות: עו"ד תומר דגני חנית

דוא"ל: tvia.mishmaat@moh.gov.il

נגד

הנקבל: הרוקח מחמוד טאהא

באמצעות עו"ד שלומי שרון

דוא"ל: shlomisharonadv@gmail.com

החלטה

ההליכים בפני הועדה

1. ביום 5.8.2024 הגיש התובע בקשה להתליית או הגבלת רישיונו של הנקבל על רקע יסוד לחשד כי עבר עבירת משמעת של התנהגות שאינה הולמת רוקח, הפרת הוראות מפקודת הרופאים וכן חשד כי גילה חוסר אחריות כרוקח, והאמור מהטעמים שפורטו בבקשה, וזאת בהתאם להוראות סעיף 56כא לפקודת הרוקחים.

2. בהחלטה מיום 25.8.24 הובהר כי משרדה של יו"ר הועדה, מייצג שורה של זכייני רשת סופר פארם בעתירה לבג"צ שהוגשה על ידי ההסתדרות כנגד הרשת והזכיינים בסניפים השונים, בנוגע להליך התאגדות של הרוקחים, כאשר הצדדים התבקשו ליתן עמדותיהם לגבי ישיבת יו"ר הועדה בדיון, זאת לאחר שעלה כי הנקבל מועסק בסניף מול הים ברשת סופר פארם. הצדדים לא התנגדו כי יו"ר הועדה תיטול חלק בהליך. לא התנגדו לאמור (הודעת הקובל מיום 25.8.2024 והודעת הנקבל מיום 29.8.2024).
3. בהחלטה מיום 1.9.2024 הוחלט על דחיית הדיון, לבקשת הנקבל, ליום 11.9.2024, כאשר נדחתה בקשת הקובל להתנות דחיה זו בהטלת הגבלות על העסקת הנקבל.
4. בהמשך ביום 9.9.2024 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת לביטול הדיון והודעה על הסכמת הצדדים לפיה רישיונו של הנקבל יוגבל כך שיותר לו לעסוק ברוקחות בנוכחות רוקח נוסף ותוך שהובהר כי יודיע למעסיקו על ההגבלה האמורה. עוד הצהיר הנקבל במסגרת ההודעה המוסכמת כי בזמן הגבלת הרישיון לא יפעיל או ינהל באופן כלשהו מרפאה או עסק שעוסק ברפואה.
5. בהחלטה מיום 10.9.2024, התקבלה בקשת הצדדים, בכפוף לכך שהובהר כי בהעדר בקשה נוספת מטעם מי מהצדדים, ו/או הגשת קובלנה, יפוג תוקף ההגבלות על רישיונו של הנקבל בתוך 6 חודשים.
6. ביום 3.2.2025 הוגשה קובלנה, ויחד אליה צורפה בקשת הקובל להארכת ההגבלות על רישיונו של הנקבל. הקובל הבהיר כי הצדדים לא הגיעו להסכמות על הארכת ההגבלות, כאשר עוד נטען כי לאור קיומה של חקירה פלילית, אין מקום לשמוע ראיות בתיק והאמור כדי להימנע משיבוש הליכי חקירה.
7. נוכח הגשת הקובלנה, נקבע התיק לדיון ליום 19.2.2025.
8. בהמשך לדיון, ולאור הטיעונים שנשמעו במהלך הדיון, בהחלטה מיום 20.2.2025, התבקש התובע להמציא אישור בדבר קיומה של חקירה פלילית כנגד הנקבל, והאמור עד ליום 26.2.2025, כשהובהר כי לאחר קבלת עמדת הנקבל, תינתן החלטה בבקשה להמשך הטלת המגבלות על רישיונו של הנקבל.
9. ביום 24.2.2025 התקבלה הודעת התובע אליה צורף אישור משטרה ולפיו הנקבל נמצא ברשימת המעורבים שבדעת המשטרה לחקור במסגרת חקירה המתנהלת בחשד לעבירות שונות בכל הנוגע למרפאת קאנטרי ביוטי. לפיכך שב וביקש התובע כי יוטלו הגבלות על רישיונו של הנקבל. ביום 2.3.2025 הוגשה תגובת הנקבל ובהמשך לאחר בקשות שונות שהגישו הצדדים, ניתנה ביום 9.3.2025 החלטת הועדה, ולפיה הוטלו מגבלות על רישיונו של הנקבל, אך לתקופה בת 3 חודשים בלבד.
10. ביום 7.5.2025, הוגשה בקשה להארכת ההגבלות עד לתום ההליך הפלילי, ובהחלטה מיום 8.5.2025 ניתנה זכות תגובה לנקבל. תגובת הנקבל הוגשה ביום 14.5.2025, והוא התנגד להמשך דחיית בירור הקובלנה.
11. ביום 19.5.2025 התקיים דיון בפני הועדה, בהיועדות חזותית.

12. בהמשך לדיון, ניתנה ביום 25.5.2025 החלטת הועדה ולפיה בשים לב למיוחס לנקבל, יש יסוד מספק להמשך הטלת מגבלות על רישיונו של הנקבל, ולאור הדברים הוחלט כי ההגבלות על רישיונו של הנקבל יוסיפו לעמוד לתקופה נוספת בת 6 חודשים, וכן ניתנה הנחיה לתובע לדווח על סטטוס ההליכים בהמשך.

13. בקשה נוספת להארכת ההגבלות הוגשה על ידי התובע ביום 7.12.2025, ותגובת הנקבל הוגשה ביום 16.12.2025, כאשר לאחר השלמה נוספת מטעם התביעה והנקבל, ובהמשך עדכון התביעה כי ניתן לנהל את ההליך המשמעותי, נקבע התיק לדיון ליום 25.2.2026.

הסדר הטיעון

14. ביום 9.2.2026 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, כשהנקבל הודה בכל סעיפי הקובלנה המתוקנת. על פי הקובלנה המתוקנת עלו העובדות המפורטות להלן:

א. הנקבל, רוקח מורשה מספר רישיון 118043, שימש בעלים ומנהל של מרפאת קאנטרי ביטי בכפר מנדא. המדובר במרפאה שלא היתה רשומה כדין לפי תקנות בריאות העם (רישום מרפאות), תשמ"ז-1987.

ב. במסגרת ביקורת פתע שבוצעה במרפאה ביום 5.7.2024, בעקבות דיווח מבית חולים הלל יפה על אשפוז מטופלת עם סיבוכים כתוצאה מניתוח שאיבת שומן שבוצע במרפאה, התברר כי הנקבל הפעיל במרפאה כשלוש וחצי שנים ניתוחים לשאיבת שומן שבוצעו על ידי רופא ללא התמחות מוכרת בישראל.

ג. עוד עלה כי במרפאה בוצעו רק ניתוחי שאיבה והמסת שומן באיברים ובאזורים שונים בגוף, בהיקף של כשלוש-ארבע שאיבות שומן בשבוע.

ד. עוד בזמן הביקורת התבצע ניתוח שאיבת שומן אשר במהלכו נמצאו שורה של ליקויים בכל הנוגע לסטריליות ההליך, ביצוע ההליך, תקינות הציוד, ניקוי ועיקור המיכשור, וכן נמצא כי לא היה קיים נוהל כתוב לביצוע עיקור ושטיפת המיכשור וכיו"ב.

ה. במהלך הניתוח דרשו נציגי משרד הבריאות להפסיק את הניתוח.

ו. עוד לא נמצאו במרפאה רשומות רפואיות של המטופלים, תוכנה ממוחשבת או טפסים לתיעוד הרשומות הרפואיות, כאשר הרופא שנכח במרפאה הצהיר כי הוא מנהל את הרשומות הרפואיות על גבי מחשב נייד בביתו וזאת לאחר סגירת המרפאה. בהתאם לבקשת משרד הבריאות העביר הנקבל 5 דוגמאות לרשומות רפואיות, כאשר נמצא כי לא היתה בהן התייחסות לפרטים אישיים בסיסיים של המטופלים, לא נמצא בהן תיעוד לניטור המטופלים.

ז. עוד ובנוסף במסגרת הביקורת נמצאו ממצאים נוספים הנוגעים לתרופות ולתכשירים, כאשר חלק מהתרופות במרפאה היו פגות תוקף; השימוש בתרופות נעשה לא בצורה סטרילית; תרופות שפג תוקפן אוחסנו יחד עם תרופות המיועדות לשימוש, וזאת ללא כל הפרדה או סימון מבדל, וכן נמצא כי כל התרופות אוחסנו במקום ללא ניטור טמפרטורה וללא הפרדה נאותה, בניגוד לתנאי אחסון נאותים ובניגוד לנוהל 126 של אגף הרוקחות.

ח. בתום הביקורת, הצהיר הנקבל והתחייב להפסיק לאלתר כל פעילות אסורה בהתאם לתקנות בריאות העם (רישום מרפאות) ובכלל זה – שאיבות שומן עד לרישום המרפאה כמתחייב בהתאם להוראות התקנות.

ט. כשבועיים לאחר בקרת הפתע, ובטרם רישום המרפאה וכאשר המרפאה אינה מורשית כדין על פי פקודת בריאות העם והתקנות מכוחה, ביום 19.7.2024, התקבל דיווח מבית חולים רמב"ם לפיו התקבלה מטופלת לחדר הלם כשהיא מורדמת ומונשמת ותוך כדי החייאה, וזאת לאחר שעברה שאיבת שומן במרפאה. הפעולה לא הושלמה לאור מצבה של המטופלת, כאשר לא החל ניטור של המטופלת עד לאחר השלב בו החלה לפרס. יצוין כי עלה שהמטופלת היתה מורדמת ומונשמת בטיפול נמרץ, כאשר ימים ספורים טרם הגשת הקובלנה המתוקנת, נפטרה המטופלת. י. עוד עולה מהקובלנה המתוקנת כי ביום 21.7.24 הוצא צו סגירה למרפאה, וכי יום לאחר מכן בוצעה בקרה נוספת בתיאום עם הנקבל, כאשר באותה בקרה נמצא, בין היתר, כי למרות טענת הנקבל כי הוא רוכש תקופות מבית מסחר מדי מרקט, נמצאו במרפאה תקופות שלא נרכשו מבית מסחר זה.

15. לאור האמור, נטען במסגרת הקובלנה המתוקנת, כי הנקבל הפר הוראה מהוראות פקודת הרוקחים (סעי' 56א(3) לפקודת הרוקחים) ובין היתר החזיק תרופות במרפאה בתנאים בלתי נאותים, בניגוד לסעיף 25 לפקודת הרוקחים ובניגוד לנוהל 126 של אגף הרוקחות, וכן נהג בדרך שאינה הולמת רוקח (סעי' 56א(1) לפקודת הרוקחים).

16. בהתאם להסכמות הצדדים במסגרת ההודעה על הסדר הטיעון, הובהר כי הנקבל יודה בכל סעיפי הקובלנה המתוקנת, תוך שהצדדים הסכימו על כי אמצעי המשמעת הראוי והמתאים בנסיבות העניין, הוא 18 חודשי התליית רישיונו כרוקח, שיימנו מהמועד בו פוטר מעבודתו כרוקח וחדל בפועל מלעסוק ברוקחות ביום 8.7.2025 (בדיון נטען כי המועד הוא מועד מכתב הפיטורים – 6.7.2025).

17. ביום 25.2.2026 התקיים דיון בפני הועדה, במסגרתו טענו הצדדים וביקשו כי הועדה תאשר את הסדר הטיעון.

נימוקי הצדדים לגבי אישור הסדר הטיעון ואמצעי המשמעת

18. התובע טען והבהיר כי הקובלנה המתוקנת כוללת שני נושאים; האחד נוגע להחזקה וטיפול בתרופות, ובכלל זה החזקת תרופות פגות תוקף, שימוש בתרופות בצורה לא סטרילית, אחסון תרופות באופן לא תקין, כשכל אלו נושאים הקשורים לליבה של מקצוע הרוקחות; ואילו הנושא השני – נוגע לניהול המרפאה באופן שאינו הולם רוקח – ובכלל זה – העדר רשומות רפואיות תקינות, ביצוע פרוצדורות שהמרפאה לא היתה מורשית לבצע, וכן ביצוע ניתוח שאיבת שומן בניגוד להתחייבות הרוקח, ניתוח ממנו יצאה מטופלת ללא הכרה, כאשר לאחר תקופה ממושכת בה נותרה ללא הכרה, נפטרה המטופלת. הובהר כי החל מיום 10.9.2024 הוגבל רישיונו של הרוקח ואילו מיולי 2025 חדל הרוקח מלעסוק ברוקחות. התובע הבהיר כי התביעה סבורה שהתליית הרישיון לתקופה בת 18 חודשים מהווה עונש סביר גם אם הוא נוטה לקולה, אם כי הובהר שלא נמצא מקרה מהשנים

האחרונות שהתייחס לרוקח שעיקר העבירה שבוצעה על ידו לא היתה מעצם היותו רוקח, אלא בהיותו איש עסקים המנהל עסק בתחום הרפואה.

19. בין המקרים שהוצגו על ידי התובע, היה עניינו של **הרוקח אחמד זייד**, שהוטל עליו עונש של חצי שנת התליה וזאת לאחר שגנב מבית המרקחת כ-7,000 ₪; עניינו של **הרוקח חן יגודייב** שהוטל עליו עונש של 4 שנות התליה לאחר שרכש תרופות נרקוטיות באמצעות מרשמים מזויפים; עניינו של **הרוקח חסן חלאילה** שהוטל עליו עונש של שלוש שנות התליה לאחר שעשה שימוש במסמך מזויף והורשע בניהול לא תקין של בית מרקחת; **עניינו של הרוקח סאמר עאסלה** שנגזרו עליו 5 חודשי התליה לאחר שהורשע באי סדרים בניהול בית מרקחת וכן עניינו של **הרוקח יורי פליסקין** שנגזרו עליו 5 שנות התליה לאחר שגנב תוכן קפסולות, לשימוש עצמי, והחליפו בסודה לשתייה. עוד הובא עניינו של **הרוקח ואלרי סויונו** אשר גנב 160 חפסיות ריטלין, ורישיונו הותלה לשנתיים וחצי וכן דוגמאות נוספות כגון עניינו של **הרוקח אברהים ערבי חמוי**, שגנב מבית המרקחת בו עבד תרופות ותכשירים בשווי 50 אלף ₪ ורישיונו הותלה לתקופה בת 18 חודשים. התובע הבהיר כי אמצעי המשמעת החמורים ביותר של התליה למספר שנים, נעשתה במקרים של "**עבריינים עם כוונה מאוד מאוד חמורה**". התובע הבהיר כי העבירות בקשר לתרופות מצויות במנעד הקל יחסית של עבירות בקשר לתרופות כאשר לשיטתו עיקר החומרה הינה בקשר לניהול העסק, אלא שלשיטתו מאחר ואין דוגמא מהעבר המתייחסת למקרה כאמור, הטלת 18 חודשי התליה מהווה עונש סביר ביחס לתקדימים הקיימים, כאשר הובהר כי במכלול השיקולים נלקחה בחשבון התקופה בה הוטלו הגבלות על העסקתו וזאת מ-2024 ועד פיטורי הנקבל ביולי 2025.

20. ב"כ הנקבל טען אף הוא וביקש להפנות תשומת לב הועדה לפערים בין הקובלנה המתוקנת למקורית, כאשר בשלב זה ובהתאם לקובלנה המתוקנת לא נכללות עוד טענות לגבי עבירות של קנוניה בין הנקבל לבין רופא, או עבירות של רשלנות חמורה. הובהר כי לא הוגש כתב אישום פלילי כנגד הנקבל, וודאי לא הורשע הנקבל בעבירה כלשהי, וזאת בניגוד למקרים אחרים שהוזכרו בפסיקה שהובאה בפני הועדה. עוד הדגיש, כי הפעולות שבוצעו על ידי הנקבל בוצעו בכובעו כיום וכאיש עסקים וכי אין לנקבל חלק בפעולות שבוצעו בחדר הניתוח כגון אי ניטור המטופל, נושאים של סניטריה או סניטציה או פעולות אחרות המהוות חלק מהפרוצדורה הרפואית. אמנם, אישר ב"כ הנקבל כי אכן יש לנקבל אחריות מסוימת כבעלים של המרפאה, ובפרט בכל הנוגע לקבלת מטופלת לפעילות כירורגית אלא שנטען כי פעולות אלו נעשו לאחר ביקורת שבוצעה במרפאה, שבעקבותיה הוחלף כח האדם במרפאה, תוקנו ליקויים, וכאשר הפעולה הכירורגית בוצעה על ידי רופא כירורג חדש, בעל התמחות בכירורגיה, כשהבנת הנקבל היתה כי פעולות אלו מספקות על מנת להפעיל את המרפאה מחדש.

21. עוד טען ב"כ הנקבל כי הסדר הטיעון והענישה הנוטה לצד המקל, נובעים מהסיבה שעיקר הכשל של הנקבל הינו ברמה הניהולית ואולם לשיטתו, הענישה מבטאת איזון מלא של אינטרסים, כאשר בנסיבות אלו ראוי לכבד את הסדר הטיעון.

22. לשאלת הועדה לגבי החלת אמצעי המשמעת רטרואקטיבית, הבהיר ב"כ הנקבל כי רצון הצדדים הינו לתת ביטוי לתקופה בה הנקבל לא עבד בפועל כרוקח.

23. התובע השיב גם הוא לשאלת הועדה לגבי מתחם הענישה הראוי, זאת כאשר בנסיבות בהן דובר ברוקח שגנב ריטלין הוטל עליו אמצעי משמעת של 5 שנות התליה, ואילו בענייננו התנהלות הנקבל הובילה, על פניו למוות של מטופלת, ואמצעי המשמעת שמבקשים הצדדים לאשר הינו התליה בת 18 חודשים בלבד. עמדת התובע היתה כי יש להבחין בין מקרה בו בוצעה עבירת משמעת, גם אם חמורה, ברשלנות, לעומת מקרה בו בוצעה עבירה פחותה בחומרתה, אך תוך כוונה, כאשר לשיטתו הענישה תהיה מחמירה יותר כאשר עבירת המשמעת בוצעה בכוונה. עוד טען שהנקבל לא רצה שייגרם נזק כלשהו למטופלים בקליניקה ואף ניסה למנוע זאת, אם כי בצורה שאינה מספיק ראויה.

עוד הבהיר התובע כי לא מדובר בעבירה שהינה בליבת העיסוק של הנקבל כרוקח, כאשר ההצדקה להימנע מהתליה ממושכת נובעת הן מהעובדה שהעבירה בוצעה ברשלנות ולא בכוונה, והן מהעובדה שעיקר העבירות לא בוצעו בכובעו כרוקח אלא בכובעו כאיש עסקים, שלא היה מחויב כלל בהחזקת רישיון רוקח.

24. לשאלות נוספות של חברי הועדה הדגיש עו"ד שרון כי לא היה צו סגירה כלשהו לגבי המרפאה, וההתחייבות היתה להפסיק לבצע פעולות של שאיבת שומן במקום, כאשר הנקבל סבור היה, בטעות, כי העובדה שבוצעו פעולות כגון החלפת רופא לא מומחה ברופא מומחה, כגון הגשת בקשה לרישום המרפאה, החלפת ציוד ושינויים לגבי ניטור טמפרטורה. עוד הדגיש עו"ד שרון כי לא ניתן לקרוא מהקובלנה המתוקנת את מה שאינו קיים בה, ואולם בד בבד, ציין כי ניתן ללמוד על הפעולות שבוצעו בשל העובדה שבקובלנה יש פירוט של כל הליקויים שנמצאו בביקורת הראשונה ולאחר מכן פירוט הליקויים שהיו אחרי הביקורת השניה, ולא מדובר באותם ליקויים. עוד צוין כי לאחר שניתן צו סגירה למרפאה, היא לא נפתחה מחדש, המקום נסגר והציוד נמכר.

25. עוד ביקש עו"ד שרון להדגיש כי באירועים נשוא הקובלנה היו מעורבים נוספים, וכי אין מקום לבלבל בין פעילות הנקבל כיום עסקי ובעלים של המרפאה, לבין מי שביצע את ההליך הכירורגי עצמו. עוד ציין, ביחס לפסיקה שנסקרה על ידי התובע, כי יש להבחין בין מקרים בהם הדיון המשמעי מתנהל לאחר שהיתה הרשעה בהליך פלילי, לבין עניינו של הנקבל, שבשלב זה רק מתנהלת כלפיו חקירה פלילית ולא הוגש כתב אישום.

דיון והכרעה

26. כאמור בהתאם להסדר הטיעון הודה הנקבל בכל סעיפי הקובלנה המתוקנת, ממנה עלו כשלים, הן בעבירות על הוראות פקודת הרוקחים, כך לדוגמא – החזרת תרופות פגות תוקף; אחסון תקופות שפג תוקפן בחדר טיפולים יחד עם תרופות המיועדות לשימוש ולטיפול בחולים, וזאת ללא כל הפרדה או סימון מבדל; אחסון תרופות ללא ניטור טמפרטורה וללא הפרדה נאותה, בניגוד לתנאי אחסון נאותים כנדרש בנוהל 126 של אגף הרוקחות הנוגע לתנאי אחסון והובלה של תכשירים. עוד עולה מהקובלנה המתוקנת כי הנקבל הפעיל מזה שלוש וחצי שנים ניתוחים לשאיבות שומן שבוצעו על ידי רופא ללא התמחות מוכרת בישראל, וכן כי לא נמצאו במרפאה רשומות רפואיות של המטופלים, לא היתה תוכנה ממוחשבת או טפסים לתיעוד הרשומות הרפואיות, והרשומות שהועברו לאחר הבקרה היו נעדרות

פרטים בסיסיים של המטופלים; עוד עלה כי למרות התחייבות הנקבל להפסיק כל פעילות אסורה בהתאם לתקנות ובכלל זה שאיבות שומן וזאת עד לרישום המרפאה כמתחייב בהתאם להוראות התקנות, בוצעה במרפאה פרוצדורה של שאיבת שומן וזאת בטרם המרפאה היתה מורשית כדין על פי פקודת בריאות העם והתקנות מכוחה.

27. בנסיבות אלו, מצאנו לנכון להרשיע את הנקבל על פי הודאתו בעבירות המפורטות בקובלנה המתוקנת והן עבירה של הפרת הוראות מהוראות פקודת הרוקחים המטילה עליו איסור או חובה לפי סעיף 56א(3) לפקודת הרוקחים ומאחר והפר את הוראות סעיף 25 לפקודת הרוקחים ואת נוהל 126 וכן עבירה של התנהגות בדרך שאינה הולמת רוקח – בהתאם לסעיף 56א(1) לפקודת הרוקחים.

28. באשר לאמצעי המשמעת – כאמור ביקשו הצדדים כי הועדה תאשר את אמצעי המשמעת לגביו הסכימו והוא 18 חודשי התליית רישיון, אשר יימנו החל מהיום בו פוטר הנקבל מעבודתו כרוקח וזאת ביום 6.7.25.

29. ככלל, יש מקום לכבד הסדרי טיעון, וזאת מאחר ויש לקחת בחשבון הן את אינטרס הנאשם המוותר על זכותו לנהל ההליך עד תום, והן טעמים של אינטרס הציבור.

30. עם זאת, הלכה היא, כי בהליכי משמעת, האינטרס הציבורי הוא האינטרס העיקרי, בבחינת הסדרי טיעון. כך, נפסק כי:

”השיקול המרכזי בהליכים המשמעתיים שבנידון הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים (ראו[...]): לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעברייני המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל (ראו[...]): על פי רציונאל זה המונח ביסוד הענישה בהליכים משמעתיים, יכולה להישמע הטענה כי יש לאפשר מרחב גדול יותר לסטייה מהסדר טיעון שהושג בין הצדדים בהליך משמעתי, מקום שבו לא ניתן משקל ראוי והולם לאינטרס הציבורי, אף אם נגרמת בשל כך פגיעה לעברייני המשמעת ששינה את מצבו לרעה והודה במעשים שיוחסו לו בהסתמך על הסדר הטיעון. יתר על כן, הפגיעה הנגרמת לעברייני המשמעת כתוצאה מן ההחמרה בעונשו מעבר למוסכם בהסדר הטיעון, קשה פחות מזו הנגרמת לעברייני הפלילי שכן, הסנקציות המוטלות במישור המשמעתי - התליית רישיון למשל - יש להן השלכה על עיסוקו של עברייני המשמעת, ואילו הסנקציות הפליליות כרוכות לא אחת בשלילת חירות” (ע”א 10979/04 לאור נ’ שר הבריאות, פ”ד נט (6) 357).

31. יצוין, כי כעולה גם מהודעת הצדדים לגבי הסדר הטיעון הובהר לנקבל כי הועדה אינה מחויבת לאשר את הסדר הטיעון ומעבר לכך גם לא התחייבה התביעה כי אם הועדה תחליט לחרוג לחומרה מאמצעי המשמעת המוסכם ויוגש ערעור על ידי הנקבל, לגבי עמדתה.

32. יצוין, כי הקובלנה המתוקנת בה הודה הנקבל, כוללת שני ראשים, האחד אמנם נוגע להפרת הוראות פקודת הרוקחים, בשורה של נושאים, כפי שעלה במסגרת בקרה שבוצעה במרפאה בבעלותו ביום 5.7.2024. השני, עניינו התנהגות בלתי הולמת כרוקח, כאשר תחת עבירה זו נכללו הפרות, הנוגעות, בין היתר, להפעלת מרפאה בה בוצעו שאיבות שומן על ידי רופא ללא התמחות מוכרת בישראל, תוך שימוש בצידוד שאינו תקין, וביצוע פרוצדורה שלא בתנאים סטריליים וללא ניטור של המטופל, וללא ניהול רשומות רפואיות כמתחייב. ראוי לציין, כי גם בהיותו רוקח שהינו גם מנהל ובעלים של מרפאה, לא ניתן לייחס לנקבל אחריות מכח פקודת הרופאים, להפרות הנוגעות לעצם ניהול ההליך הכירורגי כאשר במרפאה הועסק רופא, שאמון היה על ניהול ההליך הרפואי.

33. עם זאת, עולה מהקובלנה המתוקנת כי הנקבל חתם על הצהרה והתחייבות להפסיק לאלתר כל פעילות אסורה בהתאם לתקנות ובכלל זה שאיבות שומן, וזאת עד לרישום המרפאה כמתחייב, אלא שלמרות התחייבות זו, בתוך תקופה בת שבועיים, נמצא כי בוצעה פעולה נוספת של שאיבת שומן, אשר בעקבותיה נותרה המטופלת כשהיא מחוסרת הכרה, ובסופו של דבר, לאחר חודשים ארוכים בהם היתה מחוסרת הכרה, נפטרה המטופלת.

34. **הניסיון לטעון כי מאחר ומדובר בפעילות שבוצעה על ידי הנקבל כיום וכאיש עסקים ולא כרוקח, יש להקל עם הנקבל בקביעת אמצעי המשמעת, אינו מקובל על הועדה וקבלת טיעון זה הינה בבחינת עצימת עיניים כאשר קיים היה תמרור אזהרה למול הנקבל בדמות ההתחייבות עליה חתם.**

35. מצופה היה מהנקבל להימנע מהפעלת מרפאה שאינה רשומה כדין, ודאי אמורים הדברים לאור התחייבותו בהצהרה כלפי משרד הבריאות כי ימנע מביצוע כל פעילות אסורה בהתאם לתקנות ובכלל זה ביצוע שאיבות שומן וזאת עד לרישום המרפאה כדין. גם הטיעון כי הנקבל סבור היה שדי בהגשת בקשה לרישום המרפאה, ובנקיטת פעולות כגון החלפת הרופא ברופא מומחה, אין בו ממש והוא אינו מתיישב גם עם התנהלות רוקח וחובותיו כלפי משרד הבריאות.

36. נטען בפנינו כי מדובר בפעולות שיכולות היו להיות מבוצעות גם על ידי איש עסקים שאינו רוקח. אלא שזכיר כי העבירה של התנהגות בלתי הולמת הינה עבירת סל, שאינה מחייבת דווקא כוונה זאת מעבר לכך כי זו יכולה לכלול גם התנהגות שאינה במסגרת עבודתו הישירה כרוקח. כך, נפסק בעש"מ 5246/99 אהרון אהרוני נ' נציבות שירות המדינה (נו' 1) 481 (1999); נבו, מיום 27.10.1999 כי "בעבירת משמעת של התנהגות שאינה הולמת, לפי סעיף 17(3) לחוק המשמעת, אין צורך בכוונה לעשות דבר אסור. כפי שאמרתי בעש"מ 5550/98 גל-אור נ' מדינת ישראל [4], בעמ' 335-334: "נראה לי כי לצורך קיום היסוד הנפשי בעבירת משמעת של התנהגות שאינה הולמת, די בכך שעובד מדינה סביר (או, לשון אחרת, אדם מן היישוב) יכול היה, בנסיבות העניין, להיות מודע לטיב המעשה. ... המבחן להתנהגות בלתי הולמת אינו מבחן סובייקטיבי של העובד, אלא מבחן אובייקטיבי של האדם הסביר, הרואה לנגד עיניו את התכלית של שירות ציבורי הממלא את תפקידו כראוי". המבחן האובייקטיבי של האדם הסביר בהקשר זה הוא המבחן של בית-הדין למשמעת, או בשלב של ערעור, של בית-המשפט שבסמכותו לקבוע מהי התנהגות פסולה עד כדי כך שראוי לסווג אותה התנהגות שאינה הולמת את עובד המדינה".

37. ואולם בהינתן פעולתו של הנקבל, שגם בהתאם לקובלנה המתוקנת בה הודה הנקבל, מהווה התנהגות שאינה הולמת רוקח, לא ניתן לקבל הטיעון כי מדובר בהתנהלות ברשלנות שהביאה לתוצאה חמורה, בשונה מהתנהלות בכוונה שתוביל לענישה מחמירה. הניסיון לטעון כי הנקבל "לא רצה בשום צורה שייגרם נזק למטופלים בעסק שלו" ומכאן לגזור כי פעל לכל היותר ברשלנות, ועל כן יש להקל עמו, אין בו ממש לטעמנו. בפרט אמורים הדברים ביחס לתקופה לאחר ביקורת הפתע ולאחר שחתם על התחייבות והצהרה להימנע מביצוע פעולות האסורות לפי התקנות, ואולם ממילא לא נדרשת כוונה שייגרם נזק למי מהמטופלים ואין בכך משום טיעון מקל בהכרח לצורך אמצעי המשמעת שיש להטיל עליו.

38. לא יכול להיות חולק כי הנקבל אותה עת ידע היטב מה האיסור החל עליו, וגם הטענה כי הגיש בקשה לרישום המרפאה או ביצע פעולות על מנת לתקן את הליקויים וסבור היה כי די בכך כדי לאפשר ביצוע ניתוח שאיבת שומן במרפאה, בניגוד מוחלט להצהרתו, לאו טענה היא ומלמדת על התכחשותו לחומרת התנהלותו. גם לא ניתן לעצום עיניים נוכח התוצאה הקשה של מות מטופלת בהמשך לניתוח שבוצע במרפאה שלא היתה רשומה כדין, לאחר הצהרה שניתנה על ידי הנקבל, ולטעמנו אין מצב הדברים דומה לפעולה ברשלנות, באשר מדובר בהפרה בוטה של התחייבות הנקבל למשרד הבריאות.

39. נבחר בהקשר זה, כי גם בכובעו כרוקח, אמור הנקבל להבין היטב משמעות הפעלת מרפאה ללא רישום כדין, זאת מאחר וגם פתיחת בית מרקחת מחויבת אישור משרד הבריאות, ובהתנהלותו כרוקח כפוף הנקבל להוראות משרד הבריאות. מעבר לצורך יצוין כי כבר נפסק שהעבירה של התנהגות בלתי הולמת אינה צריכה להיות קשורה ישירות למקצוע, אלא היא "יכולה להיות התנהגות אשר נתפסת כשלילית ופסולה במנותק ממשרתו של עובד הציבור ומהיותו עובד ציבור" (בג"ץ 7150/16 המרכז הרפורמי לדת ומדינה התנועה ליהדות מתקדמת בישראל נ' שרת המשפטים (נבו 21.9.2020)), וכן נפסק בעב"י (מחוזי י-ם) 5220-12-22 כמאל טנוס נ' משרד הבריאות (נבו 13.8.2023) כי "הדין הוא שאותה התנהגות בלתי הולמת אינה אך במסגרת עבודתו הרפואית של הרופא המורשה, אלא אף בענייניו האחרים והאישיים, וזאת אף אם אותה התנהגות אינה באה לכדי עבירה פלילית, ולא כל שכן כאשר אותה התנהגות מקימה עבירה פלילית בה הורשע הרופא. ראו: ע"א 224/79 דימנט נ' שר הבריאות, פ"ד לה (2) 424 (1981); ע"א 412/90 אליהו נ' שר הבריאות, פ"ד מד (4) 422 (1990)". הדברים יפים גם לעניינו בכל הנוגע להתנהלות הנקבל גם אם לשיטתו פעל שלא בכובעו כרוקח.

40. באשר לחומרת אמצעי המשמעת, סבורה הועדה, כי בנסיבות הענין החמורות, לא די באמצעי משמעת של התליית רישונו של הנקבל ל-18 חודשים בלבד.

41. גם אם תתייחס הועדה לסקירת הפסיקה כפי שהובאה על ידי התובע, הרי לטעמנו עניינו של הנקבל אינו פחות בחומרתו מאותם מקרים בהם הוטל אמצעי משמעת של התליה לתקופה ממושכת בת מספר שנים.

42. כך לדוגמא, נזכיר את עניינו של הרוקח חן גודייב, שהוטל עליו אמצעי משמעת של 4 שנות התליה וזאת לאחר שהנקבל רכש תרופות נרקוטיות על בסיס מרשמים מזוייפים שזייף בעצמו, וכן החזיק

בביתו תרופות נרקוטיות ללא היתר כדן ; בדומה, על הרוקח חסן חליאלה, הוטל בהתאם להסדר טיעון אמצעי משמעת של 3 שנות התליה, לאחר שהגיש מסמך מזויף לביה"ח רמב"ם, החזיק בבתי המרקחת תכשירים ותרופות וניפק תכשירים לרקוחה ללא ראייה לכך שהתקבלו מבית מסחר לתרופות או גוף העומד בדרישות החוק.

43. בשני מקרים של גניבה הוטל אמצעי משמעת של 18 חודשי התליה (ר' עניין הרוקח אברהים ערבי חמוי והרוקח אחמד חליאלה).

44. אילולא הסדר הטיעון, נוכח השילוב בין פעולות הנוגעות להפרת הוראות הפקודה בכל הנוגע לשמירת תרופות, לבין התנהגות בלתי הולמת של רוקח שבאה לידי ביטוי בפעולה בניגוד להתחייבותו כלפי משרד הבריאות, סבורה היתה הועדה כי יש מקום להחמיר עם הנקבל, ולהטיל עליו אמצעי משמעת של כ-4 או 5 שנות התליה מאחר ולשיטת הועדה אין עניינו של הנקבל חמור פחות מאותם מקרים של זיוף מרשמים או החזקת תכשירים ותרופות ללא היתר כדן. הועדה סבורה כי העובדה כי הנקבל המשיך להפעיל מרפאה ללא רישוי כדן, וזאת גם לאחר הביקורת ובניגוד להתחייבות עליה חתם כלפי משרד הבריאות, נגועה בחומרה יתרה, זאת מעבר לליקויים שנמצאו במסגרת הביקורת הראשונה לגבי החזקת תרופות. קבלת הסדר הטיעון במלואו, לא תתיישב עם אמות המידה המקובלות בפסיקת הועדה ובאמצעי המשמעת שהוטלו על ידיה בהליכים קודמים ולעמדת הועדה ההסדר משקף רף ענישה נמוך יחסית בשים לב לסוג העבירות. מנגד, אין הועדה מתעלמת מכך שהמרפאה עצמה נסגרה, וכן מהודאתו של הנקבל במיוחס לו, תוך שבכך חסך מזמנה היקר של הועדה, אלא שכאמור יש לתת משקל גם לאינטרס הציבורי.

45. עניינו של הנקבל נבחן על ידי הועדה תוך מתן משקל, מחד, לרצון לתת ביטוי להסדר הטיעון ולהסכמות הצדדים, ומאידך - לרצון להעביר מסר ברור לגבי ההתנהלות ההולמת המצופה מרוקח, וחומרת התנהלותו במקרה שלפנינו, לרבות העובדה כי במהלך ניתוח שנערך במרפאה בבעלותו, בניגוד להתחייבות עליה חתם כלפי משרד הבריאות, נגרם נזק בלתי הפיך למטופלת, שבעקבותיו לאחר חודשים ארוכים גם הלכה לעולמה. על כן, סבורה הועדה כי באיזון הנדרש, יש מקום להטיל על הנקבל אמצעי משמעת חמור יותר מזה שעליו הסכימו הצדדים ולהעמיד את תקופת ההתליה על 36 חודשים. עוד ובניגוד לבקשה כי אמצעי משמעת זה יוטל רטרואקטיבית מהמועד בו פוטר הנקבל מעבודתו ברשת סופר פארם, סבורה הועדה כי מאחר ורישיונו לא הותלה אותה עת, לא ניתן להטיל את אמצעי המשמעת רטרואקטיבית, וממילא גם אין לועדה ידיעה כלשהי לגבי עיסוקיו של הנקבל בתקופה שחלפה ממועד פיטוריו, וכאמור אותה תקופה אחז הנקבל ברישיונו.

46. נוכח האמור, רישיונו של הנקבל יותלה לתקופה בת 36 חודשים בתוקף ממועד החלטה זו.

מגר' חגי שור
חבר ועדה

מגר' אתי שטרן
חברת ועדה

רעות שגיב-גרטלר, עו"ד
יו"ר הועדה